

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่
ข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุลนายอร่าม หล้าทิพย์.....

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้๒๕๙ หมู่ ๒๑ ตำบลดอยหล่อ อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่.....

โทรศัพท์ ...๐๘๔-๐๔๒๗๖๑๒.....Facebook ...นายอร่าม หล้าทิพย์..... Lineลุงอร่าม.....

เกิด พ.ศ. ๒๕๑๓ ปัจจุบันอายุ๕๕....ปี

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ.....

สถาบันการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ เชียงใหม่.....

คณะ/สาขาวิชาวิชาเอก บริหารธุรกิจ.....

๖. อาชีพปัจจุบัน

☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ.....

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๖๓๙,๘๘๐ บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ.๒๕๖๐.....

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก.....ข้าว.....

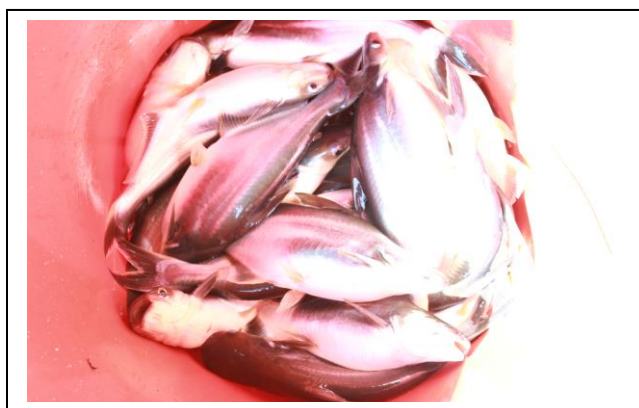
๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน๖....แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

แปลงที่ ๑ ขนาดพื้นที่ ๓ ไร่ โรงสีขนาดเล็ก ที่ตั้งที่อยู่อาศัย บริเวณรอบบ้านใช้ประโยชน์ ที่เก็บอุปกรณ์การเกษตร และพื้นที่สำหรับปลูกพืชผักปลอดภัย อีกทั้งมีศาลาแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

แปลงที่ ๒ ขนาดพื้นที่ ๔ ไร่ กิจกรรม แบ่งเป็นบ่อสำหรับกักเก็บน้ำเพื่อการเกษตร ๒ บ่อ พร้อมเลี้ยงปลาบึกสยามแมงโง่ ใช้ประโยชน์ในการประกอบกิจกรรมการ ผลิตพืชผักปลอดสารพิษ และใช้เลี้ยงปลาเพื่อใช้บริโภคในครัวเรือน เมื่อเหลือบริโภคและนำไปจำหน่ายในชุมชน

แปลงที่ ๓ ขนาดพื้นที่ ๑ ไร่ กิจกรรมแบ่งเป็นเลี้ยง ไก่พันธุ์ไข่ และ โคพื้นเมือง

แปลงที่ ๔ ขนาดพื้นที่ ๓ ไร่ กิจกรรม สวนผสม ปลูกไม้ผล มะม่วง กล้วย ลำไย

แปลงที่ ๕ ขนาดพื้นที่ ๗ ไร่ กิจกรรม ปลูกข้าวกำหอมแม่โจ้ ๑ A

แปลงที่ ๖ ขนาดพื้นที่ ๘ ไร่ กิจกรรม ปลุกข้าวไรซ์เบอร์รี่

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน.....๗....ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

ฐานเรียนรู้ที่ ๑ การผลิตข้าวครบวงจร

การผลิตข้าวปลอดภัย ตามระบบ GAP ผลิตข้าวไรซ์เบอร์รี่เพื่อสุขภาพ และข้าวเก่าหอมแม่โจ้ ๑ เอ มีมาตรฐาน GAP และมาตรฐาน Organic Thailand ปลุกเอง, สีเอง บรรจุจำหน่ายเองในนามกลุ่ม วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ตราผาซ้อ

ฐานเรียนรู้ที่ ๒ การเลี้ยงแหนแดง

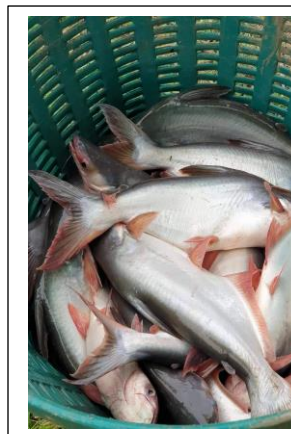
แหนแดงเป็นพืชน้ำมีกระจุกกระจายอยู่ทั่วประเทศไทย เป็นทรัพยากรที่ใช้ไม่หมดสิ้น และแหนแดงมีโปรตีนสูง เน่าสลายปลดปล่อยธาตุอาหารออกมาได้อย่างรวดเร็ว และสามารถขยายพันธุ์ได้อย่างรวดเร็วอีกด้วย มีประโยชน์ดังต่อไปนี้ใช้เป็นปุ๋ยพืชสดในนาข้าวทดแทนปุ๋ยเคมีไนโตรเจน โดยที่ไนโตรเจนในแหนแดง สามารถดึงเอาไนโตรเจนจากอากาศมาใช้สำหรับการเจริญเติบโตและขยายพันธุ์ แหนแดงมีอัตราส่วนระหว่างคาร์บอนต่อไนโตรเจน (C : N) อยู่ระหว่าง ๘ - ๑๓ หลังถูกไถกลบ จะย่อยสลายและปลดปล่อยธาตุอาหารออกมาในระยะเวลาที่สั้นประมาณ ๘ สัปดาห์ ทำให้พืชสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เร็วขึ้น ลดปริมาณวัชพืชในนาข้าว แหนแดงจะคลุมผิวน้ำป้องกันไม่ให้แสงแดดส่องลงไปในน้ำ ทำให้วัชพืชในน้ำเจริญเติบโตได้ไม่เต็มที่

แหนแดงสามารถเลี้ยงได้ในดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแหนแดงในนาข้าว ร่วมกับการเลี้ยงปลา พบว่า มีประสิทธิภาพในการเพิ่มผลผลิตข้าวใกล้เคียงกับการเลี้ยงปลาในนาข้าวโดยใช้ปุ๋ยเคมีตามปกติ และยังให้ผลผลิตสูงกว่าการใช้ปุ๋ยเคมีไนโตรเจนเพียงอย่างเดียว

ฐานเรียนรู้ที่ ๓ ด้านปศุสัตว์และการประมง

มีการเลี้ยง ทั้งไก่พันธุ์ไข่ ไก่พันธุ์พื้นเมือง และโคพื้นเมือง เพื่อเป็นแบบอย่างกับผู้สนใจมาเรียนรู้ สามารถสร้างอาชีพ สร้างรายได้ มูลสัตว์ยังสามารถนำมาเป็นปุ๋ยคอกได้เป็นอย่างดี การเลี้ยงปลาบึกสยามแม่โจ้ เป็นพันธุ์ผสมจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ใช้เวลาเลี้ยงประมาณ ๔- ๘ เดือน ขายได้กิโลกรัมละประมาณ ๑๐๐-๑๒๐ บาท

ฐานเรียนรู้ที่ ๔ การทำปุ๋ยหมักน้ำหมักชีวภาพ

น้ำหมักชีวภาพโดยใช้พืชสมุนไพรป้องกัน และกำจัดศัตรูพืช ปุ๋ยหมัก การแก้ปัญหาเรื่องดินไม่อุดมสมบูรณ์เพื่อลดต้นทุนการผลิต ในฟาร์มชุมชน เป็นการลดรายจ่ายในการใช้ปุ๋ยเคมีสำหรับการใช้พืชผลทางการเกษตรการแก้ปัญหาเรื่องดินไม่อุดมสมบูรณ์

ฐานเรียนรู้ที่ ๕ การจัดทำบัญชีครัวเรือน

การลดต้นทุนการผลิต มีการจัดบันทึกการทำกิจกรรมต่างๆอย่างสม่ำเสมอ และได้ศึกษาจาก การอบรมต่างๆ ของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ การใช้ประโยชน์จากการจัดทำบัญชีทำให้สามารถแยก รายรับ-รายจ่ายได้ ให้รู้ต้นทุนการผลิต ทำให้สามารถวางแผนการผลิตได้เหมาะสมในการประกอบอาชีพ เพื่อป้องกันปัญหาหาค่า

ฐานเรียนรู้ที่ ๖ การทำไร่นาสวนผสม

เพื่อเพิ่มรายได้ต่อครัวเรือนของเกษตรกรอย่าง ต่อเนื่องจากกิจกรรมการปลูกพืชหมุนเวียนหลายชนิด หรือ จากการผสมผสานกิจกรรมทั้งพืช สัตว์ ประมงและเพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ด้านการจัดการ ทรัพยากรที่ดิน พืช แรงงาน อย่างมีประสิทธิภาพ

ฐานเรียนรู้ที่ ๗ การปลูกสมุนไพร

การปลูกสมุนไพรเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีสรรพคุณทางยา เกษตรกรสามารถนำเอาความรู้เกี่ยวกับสมุนไพรไปประยุกต์ใช้ในการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัวได้อย่างปลอดภัย

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย

- การขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์ ด้วย BCG Economy Model
- ลดต้นทุน การเพิ่มผลผลิต
- การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน ๒ หลักสูตร ประกอบด้วย

- การจัดทำบัญชีครัวเรือน
- เกษตรผสมผสาน

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน ๒ หลักสูตร ประกอบด้วย

- วิชาหูกชุมชน
- อาชีพเสริมเพิ่มรายได้

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุนาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

๑) หลักสูตรเสริม : หลักสูตรการเกษตรผสมผสาน

ศพก.อำเภอตอยหล่อ น้อมนำศาสตร์พระราชา ด้านการเกษตร ตามแนวทางเกษตรกรรมยั่งยืน ได้แก่ เกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน วนเกษตร และเกษตรธรรมชาติ โดยได้น้อมนำแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรอินทรีย์ และเกษตรผสมผสาน มาใช้ในการทำเกษตร โดยได้นำพืชแบบหลากหลายมาปลูกผสมผสานในพื้นที่ ปลูกในระบบเกษตรอินทรีย์แบบยั่งยืน ภายใต้แนวคิดการจัดการพื้นที่การจัดการน้ำ ตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ แบบประยุกต์ โคกหนองนา มีทั้งชนิดพืชสร้างรายได้ รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน เช่น กล้วย มะม่วง ส้มโอ มะพร้าว พืชผัก พืชผักสวนครัว มะพร้าว และเพาะพันธุ์กล้วยไม้ใน ศพก. ให้กับเกษตรกรมีมาเข้ารับการอบรม และบุคคลทั่วไป โดยใช้หลักการตลาดนำการผลิต สร้างกลุ่มเกษตรกรในอำเภอเชียงดาว ให้ปลูกพืชเศรษฐกิจใหม่ ให้เหมาะสมกับพื้นที่ตามบริบทของแต่ละพื้นที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมที่ดี ด้วยพื้นที่อำเภอตอยหล่อ เป็นพื้นที่ตาน้ำโบราณของชุมชน ในฤดูแล้งจะมีปัญหาภัยแล้ง จะมีการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกป่า เพื่อซับน้ำไว้ใช้ตลอดทั้งปี

ดังนั้นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเกษตรกรรมที่อาศัยพืชเชิงเดี่ยวของเกษตรกรในพื้นที่ ศพก.อำเภอตอยหล่อ จึงได้ขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์ เกษตรผสมผสาน เพื่อเป็นทางรอดให้กับเกษตรกรใน

พื้นที่ซึ่งเกษตรกรเริ่มหันมาปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตจากพืชเชิงเดี่ยวมาเป็นปลูกพืชผสมผสาน ให้มีชีวิตความเป็นอยู่ดีและสามารถอุ้มชูเศรษฐกิจของครอบครัวได้

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- ๑) การพึ่งพาตนเอง (Self-sufficiency) เกษตรกรสามารถผลิตอาหารได้หลากหลาย ทั้งพืช ผัก ผลไม้ และสัตว์ ไว้บริโภคในครัวเรือน ลดการพึ่งพาการซื้ออาหารจากตลาด
- ๒) ความมั่นคงทางอาหาร (Food Security) มีอาหารเพียงพอตลอดทั้งปี ลดความเสี่ยงจากการขาดแคลนอาหาร แม้ในสภาวะอากาศแปรปรวน
- ๓) การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า (Resource Optimization) ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ เช่น ดิน น้ำ แสงแดด ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เกิดระบบการหมุนเวียนทรัพยากรในฟาร์ม
- ๔) การลดความเสี่ยงและความผันผวน (Risk Mitigation) การมีพืชและสัตว์หลากหลายช่วยลดความเสี่ยงจากความเสียหายของผลผลิตจากโรคระบาด หรือการเปลี่ยนแปลงของราคา
- ๕) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน (Community Strength) การที่เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้ ย่อมส่งผลให้ชุมชนมีความมั่นคงและสามารถพัฒนาตนเองได้
- ๖) การลดรายจ่ายและพึ่งพภายนอก (Reduced Dependence) ลดการพึ่งพาปัจจัยการผลิตจากภายนอก เช่น ปุ๋ย สารเคมี และเงินทุนภายนอก
- ๗) การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (Environmental Conservation) การทำเกษตรแบบผสมผสานที่คำนึงถึงระบบนิเวศ ช่วยรักษาสมดุลของสิ่งแวดล้อมและความอุดมสมบูรณ์ของดิน

รูปแบบการถ่ายทอดความรู้

- เกษตรกรต้นแบบ มีความสามารถในการสื่อสารให้เกษตรกรเข้าใจได้ง่าย
- มีการนำเสนอ และปฏิบัติให้เห็นของจริงภายใน ศพก.
- ให้ความรู้ความเข้าใจกับเกษตรกร
- มีการยกตัวอย่างของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ
- ให้เกษตรกรซักถามข้อสงสัย
- มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
- วิเคราะห์และสรุปเนื้อหาหลังจากเข้ารับการอบรม
- มีการเรียนรู้สู่การปฏิบัติจริง ให้เกษตรกรฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง แล้วนำกลับไปใช้
- ให้เกษตรกรได้แสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างเต็มที่

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

การถอดบทเรียน ศพก. หลัก อำเภอดอยหล่อ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มีการดำเนินงานดังนี้

๑. สำนักงานเกษตรอำเภอจัดทีมงานเข้าดำเนินการถอดบทเรียน ศพก.หลัก โดยผลผ่านการประเมินศักยภาพแล้ว

๒. ทีมงานถอดบทเรียนประชุมหารือวางแผนการเข้าถอดบทเรียน ศพก. หลัก ที่ผ่านการประเมินศักยภาพ

๓. ส่งแผนการถอดบทเรียนให้สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่

๔. ลงพื้นที่ในการเก็บข้อมูลการถอดบทเรียน ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘

ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๘

ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๘

๕. ตรวจสอบข้อมูลการถอดบทเรียนให้เป็นไปตามหลักวิชาการ และให้เกษตรกรต้นแบบตรวจสอบข้อมูลอีกครั้ง

๖. จัดทำรายงานผลการถอดบทเรียนเผยแพร่ในช่องทางของหน่วยงาน

๗. ส่งรายงานผลการถอดบทเรียนให้สำนักงานเกษตรจังหวัด

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

ผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ได้แก่ เกษตรอำเภอ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบงานศพก. นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรสำนักงานเกษตรอำเภอดอยหล่อ ประธานและคณะกรรมการเครือข่ายศพก.ดอยหล่อ โดยมีการร่วมประชุม เพื่อหารือแนวทางการดำเนินงานของศพก. รวมถึงแปลงใหญ่ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๘

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

หลังจากจบการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) แผนกวิชาพาณิชยการบัญชีคณะวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพเชียงใหม่ เคยทำงานที่บริษัทไทยสมุทรประกันชีวิต จำกัด ในตำแหน่งพนักงานการเงิน มา ๒๑ ปี ช่วงเวลาที่ทำงานได้สนใจอาชีพเกษตรกรรมอยู่ตลอดเพราะตนเองเป็นลูกชานา มาก่อนจึงได้เก็บสะสมเงินซื้อที่ดินไว้ช่วงที่ดินราคาถูกรวมกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ทรงได้เผยแพร่แนวคิดทฤษฎีใหม่และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตนเองกับภรรยามีความใฝ่รู้จึงได้นำแนวทางของพระองค์ท่านตรัสในวัน ๕ ธันวาคม ของทุกปีน้อมนำมาปฏิบัติในชีวิตประจำวัน จนวันที่ถึงจุดอิ่มตัวกับการทำงานบริษัท ฯ เอกชนและนั่งทำงานในสำนักงานเป็นเวลา ๒๑ ปี ทำให้มีโรคความดันโลหิตสูงและเส้นประสาทไขสันหลังเสื่อม ประกอบกับต้องย้ายไปประจำสาขาอื่นทุกๆ ๒ ปี ตนเองอยู่เชียงใหม่หากไปทำงานไกลถึงแม่ฮ่องสอนคงลำบากต้องทิ้งครอบครัวไปอยู่ต่างจังหวัด จึงได้ตัดสินใจลาออกจากงานบริษัท ฯ มาทำนา ทำสวน โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของระองค์ท่านอย่างจริงจัง

ได้เกิดแนวความคิดการทำอะไรนาสวนผสม จากการเดินทางไปเยี่ยมชมและศึกษาดูงานจากต้นแบบ ที่ประสบความสำเร็จ จึงเริ่มที่จะปรับพื้นที่เพื่อปลูกพืชผักสวนครัว ไม้ผล และไม้ใช้สอย

ปัจจุบันพัฒนาพื้นที่เป็นสวนผสม ยึดหลักในความพออยู่พอกินพอใช้ ประหยัดในการดำรงชีพ ปลูกพืช เลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่ เลี้ยงปลา ไว้บริโภค ลดรายจ่ายเหลือกินเหลือใช้

โดยทุกวันนี้ถือว่าทำงานในหน้าที่คือการทำหน้าที่เพื่อครอบครัว เพื่อสังคมเพื่อแผ่นดิน มีความสุขและภาคภูมิใจที่ได้เกิดมาเป็นคนไทยมีสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ขอตั้งปณิธานทำความดี และปฏิบัติงานในหน้าที่เพื่อถวายแด่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ และองค์ปัจจุบัน ให้อาชีพชาวนามีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและมีความสุข มีเกียรติและศักดิ์ศรีทัดเทียมกับทุกอาชีพในสังคมและสามารถพึ่งตนเองให้ได้ โดยไม่ต้องอาศัยความช่วยเหลือจากภาครัฐหรือหน่วยงานใดให้เป็นภาระตลอดจน มีความภาคภูมิใจที่จะผลิตอาหารที่ปลอดภัยให้ผู้อื่นได้บริโภค และ สุขภาพของผู้คน สิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้นตามไปด้วย สามารถถ่ายทอดให้ภูมิความรู้ ปัญญาท้องถิ่น ในอาชีพการทำนา ให้ลูกหลาน และอนุชนรุ่นต่อไป ได้ปฏิบัติอย่างถูกต้องและยั่งยืน

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

๑.๑ ศาสตร์ของพระราชทานที่เกี่ยวข้องกับความสำเริง

จากการที่ นายอร่าม หล้าทิพย์ เกิดพลังในใจ อันน้อมนำมาจากศาสตร์พระราชทาน คือ การระเบิดจากข้างใน โดยองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มีพระราชดำรัสตั้งแต่ปี ๒๕๑๗ ว่า “การพัฒนาประเทศนั้น จำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐาน คือ ความพอมีพอกิน พอใช้ของประชาชนเป็นส่วนใหญ่ เป็นเบื้องต้นก่อน...” การพัฒนาประเทศที่ผ่านมาต้องใช้กรอบเกณฑ์ของ “เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทางพระราชดำริ ๓ ประการ” ที่ว่า “พอประมาณ มีเหตุมีผล มีภูมิคุ้มกัน” ให้เป็น “การพัฒนาคน การพัฒนาการศึกษา การพัฒนาระบบ” หรือ “เป็นคนดี มีความรู้ อยู่อย่างมีแบบแผน” “การระเบิดจากข้างใน” หรือ “การระเบิดจากภายใน” หมายความว่า ทุกสิ่งที่เกิดขึ้นต้องเกิดจากความคิด ความรู้ ความต้องการจากภายใน เป็นแรงผลักดันด้วยตนเอง ไม่ใช่เกิดจากคนอื่นมากระตุ้นให้ทำ หรือส่งเสริมให้ทำ ทรงใช้คำว่า “ระเบิดจากภายใน” นั่นคือ ทำให้ตนเอง ชุมชน หมู่บ้าน มีความเข้มแข็งก่อนแล้ว จึงค่อยออกมาสู่สังคมภายนอก มิใช่การเอาความเจริญหรือบุคคลจากภายนอกเข้าไปหากับชุมชน หมู่บ้าน ทั้งที่ เขาไม่ทันได้มีโอกาสเตรียมตัว หรือตั้ง

๑.๒ ไม่ติดตำรา คือ การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ มีลักษณะของการพัฒนาที่อนุโลมและรวมขอม และสภาพ ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสภาพของสังคมจิตวิทยาแห่งชุมชน “ไม่ติดตำรา” ไม่ผูกมัดกับวิชาการและเทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสมกับสภาพชีวิต ความเป็นอยู่ที่แท้จริงของคนไทย

๑.๓ ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด คือ ใช้หลักในการแก้ไขปัญหาด้วยความเรียบง่ายและประหยัด สามารถทำได้เอง หาได้ในท้องถิ่นและประยุกต์ในสิ่งที่มีอยู่ในภูมิภาคนั้นๆ มาแก้ไขปัญหา โดยไม่ต้องลงทุนสูง หรือใช้เทคโนโลยีที่ไม่ยุ่งยากนัก

๑.๔ การมีส่วนร่วม คือ ความเป็นนักประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้ทุกคนได้มาร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ภายใต้นโยบาย “ต้องหัดทำให้กว้างขวาง หนักแน่น รู้จักรับฟังความคิดเห็น คำวิพากษ์วิจารณ์จากผู้อื่นอย่างฉลาด เพราะการรู้จักรับฟังอย่างฉลาดนั้น แท้จริงแล้วคือ การระดมสติปัญญาและประสบการณ์อันหลากหลายมาอำนวยความสะดวกการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จที่สมบูรณ์นั่นเอง”

๑.๕ ใช้ธรรมชาติเป็นครู คือ นำความจริงในเรื่องความเป็นไปแห่งธรรมชาติ และกฎเกณฑ์ของธรรมชาติมาเป็นหลักการและแนวปฏิบัติที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาและปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสถานะที่ไม่ปกติ เข้าสู่ระบบที่เป็นปกติ เช่น การใช้สารชีวภัณฑ์ของกลุ่มในการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช เป็นต้น

๑.๖ รู้ – รัก – สามัคคี แนะนำ เสริมสร้างความรู้ ในการที่จะลงมือทำสิ่งนั้น จะต้องเรียนรู้เสียก่อน รู้ถึง ปัจจัยทั้งหมด รู้ถึงปัญหา รู้ถึงวิธีแก้ปัญหา ติดตามมาด้วยความรัก เมื่อรู้ครบกระบวนการแล้ว จะต้อง เห็นคุณค่า เกิดศรัทธา เกิดความรักที่จะเข้าไปลงมือปฏิบัติในงานนั้นๆ สุดท้ายคือ ความสามัคคีกันเป็นหมู่ คณะ จึงจะเกิดพลังในการแก้ไขปัญหาให้ลุล่วงด้วยดีรายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ และนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรม การเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

๑.๑) ทางมหาวิทยาลัยได้มาประเมินแปลงนาและกลุ่มชาวนาของกลุ่มเหมาะที่จะส่งเสริมพัฒนาให้ เป็นแหล่งถาวรในการนำพันธุ์ดีๆ มาทดลองปลูกและวิจัยความหอมของข้าวจึงเป็นที่มาของความ ร่วมมือมายาวนานตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ – ปัจจุบัน

๑.๒) โรงงานภูฐานปัญญา นำข้าวไปทำเวชสำอางร่วมวิจัยกับคณะเทคนิคการแพทย์ มช. ต่อยอด เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนในโครงการ U๒T for BCG จึงเกิดนวัตกรรมร่วมครบขนาดทยอยหล่อส่งมอบ ข้าวให้ปีละ ๔๐ กิโลกรัม หากต้องการเพิ่มซื้อในกิโลกรัมละ ๔๐ และสั่งทำเครื่องสำอางมาจำหน่ายได้ ทุกตัวมีส่วนแบ่งการตลาด ๔๐%

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

การเลี้ยงเห็ดนางฟ้าในนาข้าวช่วยเป็น ปุ๋ยพืชสด และ ควบคุมวัชพืช ในนาได้ โดยเกษตรกรสามารถเพาะเลี้ยงเห็ดนางฟ้าในบ่อซีเมนต์หรือกะละมัง แล้วนำไปหว่านลงในนาข้าว ๒ ครั้ง คือก่อนตีเทือกเพื่อไถกลบเป็นปุ๋ย และหลังปักดำเพื่อคลุมผิวน้ำลดวัชพืช. เห็ดนางฟ้าจะให้ไนโตรเจนแก่ดินและช่วยเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ ทำให้ลดต้นทุนปุ๋ยเคมีได้.

ประโยชน์ของการใช้เห็ดนางฟ้าในนาข้าว

๑. เป็นปุ๋ยพืชสด เห็ดนางฟ้าตรึงไนโตรเจนจากอากาศได้ดี ทำให้เป็นแหล่งไนโตรเจนธรรมชาติชั้นเยี่ยม. การไถกลบเห็ดนางฟ้าจะปล่อยไนโตรเจนให้ข้าว ทำให้ลดการใช้ปุ๋ยยูเรีย

๒. ควบคุมวัชพืช เห็ดนางฟ้าจะคลุมผิวน้ำ ทำให้แสงแดดส่องลงไม่ถึง ลดการงอกและการเจริญเติบโตของวัชพืช

๓. บำรุงดิน ช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน ทำให้ดินร่วนซุยและมีโครงสร้างดีขึ้น

๔. อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สร้างความสมดุลในแหล่งน้ำและช่วยเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ.

วิธีการเพาะเลี้ยงและใช้เห็ดนางฟ้า

๑) การเตรียมบ่อเพาะ

- ใช้บ่อซีเมนต์ กะละมัง หรือถังน้ำ
- ใส่ดินร่วนผสมรำข้าวหรือปุ๋ยคอกลงไปรองพื้นเล็กน้อย
- เติมน้ำสะอาดให้มีความลึกประมาณ ๑๐ เซนติเมตร
- หาซื้อแม่พันธุ์เห็ดนางฟ้ามาใส่ลงในบ่อ

๒) การเลี้ยงเห็ดนางฟ้า

- วางบ่อในที่ร่ม แดดรำไร ไม่โดนแดดจัดเกินไป
- รักษาอุณหภูมิไม่ให้เกิน ๓๕ องศาเซลเซียส
- หมั่นดูแลระดับน้ำ เติมน้ำเมื่อน้ำลด

๓) การนำไปใช้ในนาข้าว

- ก่อนตีเทือก หว่านเห็ดนางฟ้าลงในนาปล่อยทิ้งไว้ประมาณ ๒๐ วัน ให้เห็ดนางฟ้าขยายพันธุ์เต็มพื้นที่แล้วไถกลบเพื่อย่อยสลายให้กลายเป็นปุ๋ย
- หลังปักดำ หว่านเห็ดนางฟ้าในนาข้าวอีกครั้ง เพื่อให้คลุมผิวน้ำ ช่วยลดวัชพืช

ข้อควรระวัง

- เห็ดนางฟ้ามีเชื้อเห็ดหากหนาแน่นเกินไป จะทำให้ปริมาณออกซิเจนในน้ำลดลง และอาจส่งผลกระทบต่อสัตว์น้ำบางชนิด

- ควรเก็บเห็ดนางฟ้าที่โตเต็มที่ในบ่อเพาะ ก่อนนำไปใช้ในนาข้าว

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

การเตรียมแปลงทำนา

- มีการไถกลบตอซัง เพื่อลดการเผา
- ใช้รถไถนึ่งซังในการไถเตรียมแปลงจนเสร็จ
- กล้าข้าวใช้เมล็ดพันธุ์ดีจากการกรมการข้าว และมหาวิทยาลัยแม่โจ้

- มีการแช่ข้าวด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มาก่อนนำไปหว่านในแปลง
- เมื่อข้าวอายุได้ ๑ เดือนค่อยนำไปปักดำในแปลง

การดูแลรักษา

- มีการทำร่องระบายน้ำในแปลง
- เลี้ยงเหินแดงเพื่อช่วยลดการใช้ปุ๋ยเคมี และลดวัชพืชในแปลง
- ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในแปลงนาข้าว
- มีการสำรวจแปลงข้าว ป้องกันการระบาดของศัตรูพืชอย่างสม่ำเสมอ
- มีการกำจัดวัชพืชในแปลงนาจำนวน ๒ ครั้ง เพื่อกำจัดวัชพืชปลอมปนในแปลง
- มีการพ่นสารชีวภัณฑ์เพื่อป้องกันโรคและแมลงศัตรูพืช
- ใช้น้ำหมักจุลินทรีย์สังเคราะห์แสงในแปลงนาข้าว

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๔ ชนิด ประกอบด้วย

- ๑.๑) ข้าว พื้นที่ปลูกจำนวน ๑๕ ไร่
- ๑.๒) แตงกวา พื้นที่ปลูกจำนวน ๑ งาน
- ๑.๓) กัลล่าย พื้นที่ปลูกจำนวน ๒ งาน
- ๑.๓) กระเพรา พื้นที่ปลูกจำนวน ๑ งาน

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๑ ชนิด ประกอบด้วย

- ๒.๑) ปลานิล จำนวน ๖ กระชัง

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๒ ชนิด ประกอบด้วย

- ๓.๑) ไก่พันธุ์ไข่ จำนวน ๑๐ ตัว
- ๓.๒) โคพื้นเมือง จำนวน ๒ ตัว

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า พืชผัก มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

- ๑.๑) แตงกวา เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท/ไร่
- ๑.๒) กระเพรา เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท/ไร่

๒) สินค้า ไม้ผล มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

- ๑.๓) กัลล่าย เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท/ไร่

๓) สินค้า ข้าว มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

- ๑.๔) ข้าว เป็นเงิน ๖,๕๐๐ บาท/ไร่

๔) สินค้า ประมง มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

- ๑.๕) ปลานิล เป็นเงิน ๓,๓๐๐ บาท/รอบการผลิต

๕) สินค้า ปศุสัตว์ มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) ไก่พันธุ์ไข่ เป็นเงิน ๒๐๐ บาท/ตัว/ปี

๑.๒) ไก่พื้นเมือง เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท/ตัว/ปี

รวมต้นทุนการผลิต ๑๑๖,๐๐๐ บาท

รายได้ ๖๓๙,๘๘๐ บาท

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ไข่ไก่

เฉลี่ยรายได้วันละ ๒๑ บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ กะเพรา

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ ๑๐๐ บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ กลัวย แดงกวา

เฉลี่ยรายได้เดือนละ ๒,๒๐๐ บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ข้าว ปลานิล โคพื้นเมือง

เฉลี่ยรายได้ปีละ ๖๐๐,๐๐๐ บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

๑) ด้านสุขภาพ ผลผลิตปลอดภัย ลดการตกค้างของสารพิษในอาหาร ทำให้ผู้บริโภคมั่นใจในความปลอดภัย สุขภาพเกษตรกรดีขึ้น เกษตรกรไม่สัมผัสกับสารเคมีที่เป็นอันตรายในระหว่างการผลิต ส่งผลให้สุขภาพกายดีขึ้น

๒) ด้านสิ่งแวดล้อม ช่วยฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน ใช้ปุ๋ยอินทรีย์และอินทรีย์วัตถุ ทำให้ดินมีชีวิตและสมบูรณ์ ช่วยอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ การไม่ใช้สารเคมีช่วยรักษาสสมดุลของระบบนิเวศ และสิ่งมีชีวิตต่างๆ ในฟาร์ม และช่วยลดมลพิษ ช่วยลดปัญหามลพิษทางดิน น้ำ และอากาศที่เกิดจากการใช้สารเคมี

๓) ด้านเศรษฐกิจ ลดต้นทุนการผลิต ลดค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยเคมีและยาฆ่าแมลง เพิ่มรายได้และความมั่นคง เกษตรกรมีผลผลิตที่หลากหลาย ลดความเสี่ยงจากราคาผลผลิตบางชนิดตกต่ำ และมีรายได้ที่มั่นคงขึ้น สร้างมูลค่าเพิ่ม ผลผลิตอินทรีย์มีคุณภาพดี มีกลิ่นหอม และมีรสชาติดี ทำให้ได้ราคาที่ดีขึ้น

๔) ประโยชน์ด้านสังคมและความมั่นคง สร้างความมั่นคงทางอาหาร เกษตรกรสามารถผลิตอาหารที่เพียงพอต่อการบริโภคเองในครัวเรือนได้ ส่งเสริมความเข้มแข็งในชุมชน เกิดการพึ่งพาตนเองและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกรในชุมชน สืบสานภูมิปัญญา เป็นการรักษาและสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการทำการเกษตรอย่างยั่งยืน

๒. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

การทำนาข้าวอินทรีย์ที่ใช้วัชกรรมชีวภัณฑ์ในศพก.อำเภอดอยหล่อมีผลกระทบเชิงบวกต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ โดยช่วยลดสารเคมี, ส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพ, ปรับปรุงคุณภาพดินและน้ำ, และสร้างระบบนิเวศที่ยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการเกษตรที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในระยะยาว

ผลกระทบเชิงบวกต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์

๑. ลดการใช้สารเคมี การใช้ชีวภัณฑ์แทนสารเคมีสังเคราะห์ ช่วยลดมลพิษในดินและน้ำ ลดการปนเปื้อนสารพิษในอาหาร และส่งผลดีต่อสุขภาพของเกษตรกรและผู้บริโภค

๒. ส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพ ชีวภัณฑ์ที่มาจากธรรมชาติ ไม่เป็นอันตรายต่อแมลงศัตรูพืชที่เป็นประโยชน์และสิ่งมีชีวิตอื่นๆ เช่น นกและแมลงผสมเกสร ทำให้ระบบนิเวศในนาข้าวมีความสมบูรณ์และหลากหลายมากขึ้น.

๓. ปรับปรุงคุณภาพดิน การใช้วัตถุอินทรีย์และจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ในชีวภัณฑ์ ช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน ทำให้ดินร่วนซุย อุดมสมบูรณ์ และอุ้มน้ำได้ดีขึ้น ซึ่งเป็นการฟื้นฟูและรักษาสภาพดินในระยะยาว.

๔. อนุรักษ์แหล่งน้ำ การลดการใช้สารเคมีช่วยลดการชะล้างของสารพิษลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ ทำให้คุณภาพน้ำดีขึ้นและเป็นประโยชน์ต่อสิ่งมีชีวิตในน้ำ.

๕. สร้างระบบนิเวศที่ยั่งยืน การทำนาอินทรีย์ด้วยชีวภัณฑ์เป็นการเกษตรที่พึ่งพาธรรมชาติ ทำให้เกิดความสมดุลในระบบนิเวศ และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในระยะยาว ถือเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

- ลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรใน ศพก. ทำให้ไม่เกิดมลพิษทางอากาศ นำมาผลิตเป็นปุ๋ยหมัก หรือทำการไถกลบตอซัง ช่วยปรับปรุงบำรุงดิน

- การใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดโรคแมลง ทำให้เกิดระบบนิเวศที่เหมาะสม มีศัตรูธรรมชาติ ตัวห้ำ ตัวเบียน ลดการระบาดของโรคและแมลง ลดการใช้สารเคมีที่อาจมีฤทธิ์ตกค้างในสิ่งแวดล้อม

- มีการรักษาระบบนิเวศใน ศพก. ต้นไม้และป่าชุมชน ที่เป็นต้นกำเนิดของแหล่งน้ำ ทำให้มีแหล่งน้ำสำหรับเพาะปลูกพืชและกิจกรรมด้านเกษตรของ ศพก.และชุมชนรอบข้าง รักษาความชุ่มชื้นความอุดมสมบูรณ์

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

- เป็นศูนย์กลางองค์ความรู้ และข้อมูลด้านการทำการเกษตรในพื้นที่ เน้นการทำเกษตรผสมผสาน น้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ ๙ มาเผยแพร่ ด้านศาสตร์พระราชา เกษตรทฤษฎีใหม่ โคก หนองนาโมเดล โดยเป็นการทำการเกษตรแบบปลอดภัย ใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช การทำ

น้ำหมัก ปุ๋ยหมักชีวภาพ รวมไปถึงการบูรณาการหน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่ ทั้งพืช สัตว์ ประมง พัฒนาที่ดิน ฯลฯ

การเชื่อมโยงเครือข่าย ศพก. (ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร) ในอำเภอและต่างพื้นที่ เป็นการสร้างระบบการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรในทุกด้าน

รูปแบบการเชื่อมโยงเครือข่าย

- เครือข่ายด้านการผลิต มุ่งเน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคนิคการผลิต การจัดการแปลงใหญ่ การใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรม
- เครือข่ายด้านองค์ความรู้ มุ่งเน้นการแบ่งปันความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร การจัดฝึกอบรม สัมมนา และศึกษาดูงาน
- เครือข่ายด้านการตลาด มุ่งเน้นการรวมกลุ่มเพื่อต่อรองราคา หาช่องทางจำหน่ายสินค้า การแปรรูป และสร้างแบรนด์สินค้า
- เครือข่ายด้านอื่น ๆ เช่น เครือข่ายด้านการเงิน เครือข่ายด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ เครือข่ายด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ประโยชน์ของการเชื่อมโยงเครือข่าย

- เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
- ลดต้นทุนการผลิต
- เพิ่มรายได้
- พัฒนาคุณภาพสินค้า
- ขยายช่องทางการตลาด
- เสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร
- พัฒนาชุมชน

กิจกรรม

- จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- จัดฝึกอบรม
- ศึกษาดูงาน
- จับคู่ธุรกิจ
- กิจกรรมส่งเสริมการตลาด
- พัฒนาระบบฐานข้อมูล

เชื่อมโยงศูนย์เครือข่าย ศพก. ในอำเภอ ๓ ประเภท ๑๓ ศูนย์เครือข่าย แบ่งเป็น

๑) ศูนย์เรียนรู้เครือข่าย ด้านวิชาการ องค์ความรู้ เรื่องไม้ผล จำนวน ๑ ศูนย์

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	หมู่	ตำบล	ชื่อ-สกุล ประธานศูนย์
๑	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๖	สองแคว	นายทองคำ จันทร์มาลี

๒) ศูนย์เรียนรู้เครือข่าย ด้านการแปรรูป จำนวน ๒ ศูนย์

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	หมู่	ตำบล	ชื่อ-สกุล ประธานศูนย์
๑	ศูนย์เรียนรู้ชาผักเชียงดา	๖	ยางคราม	นายสมศักดิ์ บุญมาวัน
๒	ศูนย์เรียนรู้การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	๒๒	ดอยหล่อ	นางสมพร วรรณถิ่น

๓) ศูนย์เรียนรู้เครือข่าย ด้านวิชาการ องค์ความรู้ ศาสตร์พระราชา เรื่อง เกษตรผสมผสาน
เกษตรทฤษฎีใหม่ จำนวน ๑๐ ศูนย์

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	หมู่	ตำบล	ชื่อ-สกุล ประธานศูนย์
๑	ศูนย์เรียนรู้ผักหวานป่าและเศรษฐกิจพอเพียง	๖	ยางคราม	นายสมศักดิ์ บุญมาวัน
๒	ศูนย์เรียนรู้สมุนไพรพื้นบ้าน	๒๒	ดอยหล่อ	นาย สมพงษ์ อินทรชัย
๓	ศูนย์เรียนรู้ด้านการเลี้ยงแพะ	๗	ยางคราม	นายพันธ์ ใจยา
๔	ศูนย์เรียนรู้ด้านปุยหมักชีวภาพ	๙	สันติสุข	นายจันทรทิพย์ ศรีวิชัย
๕	ศูนย์เรียนรู้ด้านปลูกข้าวปลอดภัย	๕	ยางคราม	นายเชาวลิต กรรมใจ
๖	ศูนย์เรียนรู้ด้านเกษตรผสมผสาน บ้านไร่สว่าง อารมณ์	๒๑	ดอยหล่อ	นายบุญพบ ทองโอิน
๗	ศูนย์เรียนรู้ด้านเกษตรผสมผสาน บ้านสามหลัง	๘	สองแคว	นางสาวอโณทัย กุณขคำ
๘	ศูนย์เรียนรู้ด้านเกษตรผสมผสาน บ้านหนองเหียง	๒	สันติสุข	นายเฉลิม ปิ่นชัย
๙	ศูนย์เรียนรู้ด้านเกษตรผสมผสาน บ้านทุ่งปุย	๓	สันติสุข	นาย จรูญ ทานวล
๑๐	ศูนย์เรียนรู้ด้านเกษตรผสมผสาน บ้านท่าล้อ	๑๙	ดอยหล่อ	นายธนัช วานมวง

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรดอยหล่อ (ศพก.ดอยหล่อ) มีบทบาท
สำคัญในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชนและหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

๑. ศูนย์กลางการเรียนรู้และฝึกอบรม ศพก.ดอยหล่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการจัด
ฝึกอบรม ให้ความรู้ และถ่ายทอดเทคโนโลยีใหม่ ๆ แก่เกษตรกรในพื้นที่ ครอบคลุมทั้งด้าน
การผลิต การแปรรูป การตลาด และการจัดการธุรกิจเกษตร
๒. แหล่งข้อมูลและสนับสนุน ศพก.ดอยหล่อ รวบรวมข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยี และ
นวัตกรรมใหม่ ๆ เกี่ยวกับการเกษตร เผยแพร่ให้เกษตรกรเข้าถึงและนำไปใช้พัฒนาการผลิต
๓. ตัวกลางประสานงาน: ศพก.ดอยหล่อ ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างเกษตรกร หน่วยงาน
ภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรต่างๆ เพื่อร่วมพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่
๔. การศึกษาดูงาน ตัวอย่างการเกษตรสมัยใหม่ ศพก.ดอยหล่อ เป็นตัวอย่างของการเกษตร
สมัยใหม่ที่ประสบความสำเร็จ เน้นการใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม
๕. ประธาน ศพก.เป็นเกษตรกรต้นแบบการทำการเกษตร จึงสามารถเป็นวิทยากรทั้งในพื้นที่และ
นอกพื้นที่อำเภอดอยหล่อ

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

๑) ทางมหาวิทยาลัยได้มาประเมินแปลงนาและกลุ่มชาวนาของกลุ่มเหมาะที่จะส่งเสริมพัฒนาให้เป็นแหล่งถาวรในการนำพันธุ์ดีๆ มาทดลองปลูกและวิจัยความหอมของข้าวจึงเป็นที่มาของความร่วมมือมายาวนานตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ – ปัจจุบัน การพัฒนาสายพันธุ์ข้าว ศพก.ดอยหล่อ ร่วมกับหน่วยงานวิจัยมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พัฒนาสายพันธุ์ข้าวที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ด้านทานโรคและแมลง ให้ผลผลิตสูง เช่น ข้าวพันธุ์ กข.แม่โจ้ ๒ ข้าวกำหอมแม่โจ้

๒) โรงงานภูฎาปัญญา นำข้าวไปทำเวชสำอางร่วมวิจัยกับคณะเทคนิคการแพทย์ มข.ต่อ ยอดเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนในโครงการ U๒T for BCG จึงเกิดนวัตกรรมร่วมครบชาวนาดอยหล่อส่งมอบข้าวให้ ปีละ ๔๐ กิโลกรัม หากต้องการเพิ่มซื้อในก.ละ ๔๐ และสั่งทำเครื่องสำอางมาจำหน่ายได้ทุกตัวมีส่วนแบ่งการตลาด ๔๐% สนับสนุนความรู้ เทคโนโลยี การแปรรูปสินค้าเกษตร เพิ่มมูลค่า สร้างรายได้ให้เกษตรกร

๓) ศพก.ดอยหล่อ เป็นแหล่งประสานงานกับหน่วยงานบูรณาการในพื้นที่ เพื่อแก้ไขปัญหทุกปัญหาด้านการเกษตรของเกษตรกร สร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนในการเกษตรของชุมชน

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

ศพก.ดอยหล่อ เป็นแหล่งให้บริการข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร เป็นสถานที่จัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ ของสำนักงานเกษตรอำเภอ ดอยหล่อ กรมส่งเสริมการเกษตร ในทุกปี เป็นสถานที่จัดงาน RD ของกรมการข้าว รวมไปถึงการต้อนรับ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดร.ณฤมณ ภิบาลย์สินวัฒน์ ในปี ๒๕๖๘ ที่ผ่านมา ซึ่งในงานมีการจัดกิจกรรมการให้บริการเกษตรกรทั้งด้านข่าวสาร ด้านวิชาการ และด้านปรึกษาปัญหาด้านการเกษตรของหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หน่วยงานราชการอื่นๆ เช่นสำนักงานพัฒนาชุมชน สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และหน่วยงานเอกชน เครือข่ายการทำเกษตรอินทรีย์ ฯลฯ

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

ตัวอย่างเกษตรกรที่นำความรู้จากศพก. ไปใช้

- ๑) นายเอมใสโชค บ้านท่าล้อ อำเภอดอยหล่อ นำเรื่องปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ จากศพก.อำเภอดอยหล่อ ไปใช้ในแปลงเกษตรผสมผสาน ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพที่ผลิตเองจากวัสดุเหลือใช้ในครัวเรือนและเศษวัสดุทางการเกษตร ปุ๋ยหมักที่ใช้มีทั้งปุ๋ยหมักคอก ปุ๋ยหมักแห้งชีวภาพ และปุ๋ยพืชสด น้ำหมักชีวภาพที่ใช้มีทั้งน้ำหมักชีวภาพจากเศษผักผลไม้ น้ำหมักชีวภาพจากปลา และน้ำหมักชีวภาพจากไข่ไก่ นำปุ๋ยหมักไปใส่ในแปลงเกษตรเพื่อปรับสภาพดิน เพิ่มธาตุอาหาร และช่วยให้ดินร่วนซุย นำน้ำหมักชีวภาพไปฉีดพ่นทางใบเพื่อบำรุงต้นพืช ป้องกันโรคและแมลงศัตรูพืช ทำให้ดินในแปลงมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น ต้นพืชเจริญเติบโตอย่างแข็งแรง ผลผลิตมีคุณภาพดี ต้นทุนการผลิตต่ำลง เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

- ๒) นายทิม แสนบุก บ้านโป่งจ้อ ตำบลสันติสุข อำเภอดอยหล่อ กับการนำเรื่องโรนาสวนผสม จากศพก. ดอยหล่อ ไปประยุกต์ใช้ในแปลงลำไย ได้เข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับโรนาสวนผสมที่ ศพก. ดอยหล่อ เรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการพื้นที่เกษตรแบบผสมผสาน ปลูกพืชหลายชนิดในพื้นที่เดียวกัน เน้นการพึ่งพาตนเอง ใช้วัสดุธรรมชาติ และลดการใช้สารเคมี นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในแปลงลำไยของตนเอง ปลูกพืชผักสวนครัว ไม้ผล และพืชสมุนไพรแซมในแปลงลำไย ช่วยให้มีอาหารไว้บริโภคในครัวเรือน เพิ่มรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตส่วนเกิน ช่วยให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ ลดปัญหาโรคและแมลงศัตรูพืช

- ๓) นายบุญตัน เจริญกุล เกษตรกรผู้ประสบความสำเร็จด้วยน้ำหมักชีวภาพและແຫຼ້ນແຕງ คุณบุญตัน เจริญกุล เกษตรกรจากบ้านสองแคว ตำบลสองแคว อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นตัวอย่างที่นำชื่นชมของเกษตรกรผู้ไม่รู้และกล่าวนำความรู้มาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาผลผลิตในแปลงนาของตนเอง นำความรู้ที่ได้ ศึกษาเพิ่มเติม และลงมือทำน้ำหมักชีวภาพและແຫຼ້ນແຕງด้วยตนเอง นำมาใช้ในแปลงนาข้าวของตนเอง ผลลัพธ์ที่ได้คือ ต้นทุนการผลิต ลดลงอย่างเห็นได้ชัด ผลผลิต ข้าวมีเมล็ดใหญ่ น้ำหนักดี มีคุณภาพ ข้าวปลอดสารเคมี ปลอดภัยต่อผู้บริโภค สุขภาพ ดีขึ้น

- ๔) นางนพพร นพวงศ์ เกษตรกรจากบ้านห้วยน้ำขาว ตำบลยางคราม อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นตัวอย่างของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในการนำความรู้เรื่องการใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดโรคและแมลง ไปประยุกต์ใช้ในแปลงฝรั่งของตนเอง เดิมที นางนพพรเผชิญปัญหาโรคและแมลงศัตรูพืชในแปลงฝรั่งอย่างหนัก ส่งผลต่อผลผลิตและรายได้ เธอเคยใช้วิธีการฉีดพ่นยาฆ่าแมลงเคมี แต่ก็ไม่ได้ผลดี ต่อมานางนพพรได้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ของศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรอำเภอดอยหล่อ เธอได้รับความรู้เกี่ยวกับประเภทและวิธีการใช้สารชีวภัณฑ์ หลังจากนั้นนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ นางนพพรพบว่า ปัญหาโรคและแมลงศัตรูพืชในแปลงฝรั่งของเธอมิ่จำนวนลดลง ผลผลิตฝรั่งมีคุณภาพดี ปลอดภัยพิษ และสามารถขายได้ราคาดี การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ป้องกันโรครากเน่าโคนเน่า การใช้สารสกัดสะเดา กำจัดแมลงศัตรูพืช เช่น เพลี้ยไฟ หนอนกระทู้ ข้อดีของการใช้สารชีวภัณฑ์ ปลอดภัยต่อผู้ใช้ สัตว์เลี้ยง และสิ่งแวดล้อม ไม่ทิ้งสารพิษตกค้างในผลผลิต ช่วยลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตและคุณภาพของผลผลิต

- ๕) นายอุทิศ จาใจ เกษตรกรจากบ้านปากทางสามัคคี ตำบลดอยหล่อ อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นตัวอย่างที่ดีของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในการใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดโรคและแมลง และป่วยหมักในแปลงปลูกกะเพราและโหระพาของตนเอง การใช้สารชีวภัณฑ์จาก ศพก.อำเภอดอยหล่อ และเริ่มใช้สารชีวภัณฑ์แทนสารเคมีในการป้องกันกำจัดโรคและแมลงในแปลงปลูกกะเพราและโหระพาของตนเอง ผลลัพธ์ที่ได้คือ ลดต้นทุนการผลิต สารชีวภัณฑ์มีราคาถูกกว่าสารเคมีมากปลอดภัยต่อสุขภาพ สารชีวภัณฑ์ไม่เป็นอันตรายต่อผู้ใช้และผู้บริโภค เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สารชีวภัณฑ์ไม่ทิ้งสารพิษตกค้างในดินและน้ำ การใช้ปุ๋ยหมัก ยังใช้ปุ๋ยหมักที่ผลิตจากเศษวัสดุเหลือใช้ในไร่ เช่น ฟางข้าว ใบไม้ เศษอาหาร มาบำรุงดินในแปลงปลูกกะเพราและโหระพา ดินมีความอุดมสมบูรณ์: ปุ๋ยหมักช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน พืชเจริญเติบโตดี: พืชได้รับสารอาหารที่ครบถ้วน ผลผลิตเพิ่ม: กะเพราและโหระพามีใบใหญ่ หนา และมีสีเขียวสด

- ๖) นางสาวอัมพิกา คำศรี บ้านไร่สว่างอารมณ์ เกษตรกรจากตำบลดอยหล่อ อำเภอดอยหล่อ กำลังสร้างแรงบันดาลใจให้กับชุมชนด้วยแนวคิดริเริ่มในการนำความรู้ด้านการทำบัญชีครัวเรือนจาก ศพก.ดอยหล่อ มาประยุกต์ใช้ในการวางแผนการเกษตร ทำบัญชีฟาร์ม และแบ่งปันความรู้กับเกษตรกรคนอื่นๆ นำความรู้จากการทำบัญชีครัวเรือนมาปรับใช้กับฟาร์มของเธอ เริ่มต้นจากการจดบันทึกรายรับรายจ่าย แยกประเภทตามหมวดหมู่ วิเคราะห์ต้นทุนการผลิต คำนวณกำไรขาดทุน ทำให้เธอเข้าใจสถานการณ์ทางการเงินของฟาร์มได้อย่างชัดเจน ด้วยความมุ่งมั่นที่จะช่วยเหลือเกษตรกรคนอื่นๆ นางสาวอัมพิกายังอาสาสมัครเป็นวิทยากรแบ่งปันประสบการณ์และความรู้เกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือนและการทำบัญชีฟาร์ม เธอจัดอบรม สอนวิธีการ จัดทำคู่มือ แนะนำเกษตรกรในชุมชนให้ลองนำไปใช้เกษตรกรที่นำระบบบัญชีไปใช้ ต่างก็ประสบความสำเร็จ มีรายได้เพิ่มขึ้น คุณภาพชีวิตดีขึ้น เกิดการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

๗) โรงเรียนสองแคววิทยาคม นำองค์ความรู้จาก ศพก.ดอยหล่อ พัฒนาแปลงเกษตรของนักเรียน โรงเรียนสองแคววิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่ ร่วมมือกับ (ศพก.) อำเภอดอยหล่อ นำองค์ความรู้ด้าน เกษตรผสมผสานมาประยุกต์ใช้กับแปลงเกษตรของนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้การเกษตร แบบยั่งยืนพึ่งพาตนเอง และสร้างรายได้

แนวทางดำเนินการ

การอบรม : ศพก. อำเภอดอยหล่อ จัดอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับหลักการและวิธีการเกษตร ผสมผสาน ครอบคลุมทั้งการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ประมง และการแปรรูปผลผลิต

การจัดแปลงเกษตร: โรงเรียนจัดพื้นที่ให้เป็นแปลงเกษตรตัวอย่าง แบ่งเป็นแปลงปลูกพืชผักสวนครัว แปลงสมุนไพร แปลงไม้ผล แปลงเลี้ยงสัตว์ และแปลงประมง นักเรียนมีโอกาสมือปฏิบัติจริง เรียนรู้การ ดูแลรักษา และเก็บเกี่ยวผลผลิต

การส่งเสริมการตลาด: โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนนำผลผลิตจากแปลงเกษตรมาจำหน่ายภายใน โรงเรียน ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ วางแผน และจัดการธุรกิจ

ผลลัพธ์ที่ได้

- นักเรียนมีความรู้และทักษะด้านเกษตรผสมผสาน
- นักเรียนสามารถพึ่งพาตนเองด้านอาหาร
- นักเรียนมีรายได้จากการจำหน่ายผลผลิต
- นักเรียนเกิดจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อม

โครงการความร่วมมือระหว่างโรงเรียนสองแคววิทยาคม และ ศพก. อำเภอดอยหล่อ เป็นตัวอย่างที่ดี ของการนำองค์ความรู้ด้านเกษตรมาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะชีวิต พึ่งพา ตนเองและสร้างรายได้ สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ในการส่งเสริมการศึกษาสายอาชีพ และการสร้างเศรษฐกิจฐานราก

๘. โรงเรียนบ้านดงป่าหวาย นำองค์ความรู้เกษตรผสมผสานจาก ศพก.อำเภอดอยหล่อ พัฒนาแปลง

ยุวเกษตรโรงเรียนบ้านดงป่าหวาย ตำบลดอยหล่อ อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ ได้นำองค์ความรู้ด้านการทำเกษตรผสมผสานจากศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร ศพก. อำเภอดอยหล่อ ไปประยุกต์ใช้กับแปลงเกษตรของนักเรียนในโรงเรียน

แนวทางการดำเนินการ:

การอบรม: ทางโรงเรียนได้ร่วมมือกับ ศพก. อำเภอดอยหล่อ จัดอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับหลักการและวิธีการทำเกษตรผสมผสาน

การจัดแปลงเกษตร: แปลงเกษตรของนักเรียนถูกแบ่งออกเป็นโซนต่างๆ เช่น โซนปลูกผักสวนครัว โซนไม้ผล โซนเลี้ยงสัตว์

การฝึกปฏิบัติ: นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในแปลงเกษตร เรียนรู้การปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ดูแลแปลงและเก็บเกี่ยวผลผลิต

การเรียนรู้เพิ่มเติม: นักเรียนมีโอกาสศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเกษตรผสมผสานจากสื่อการสอนหนังสือ และแหล่งข้อมูลออนไลน์

ผลลัพธ์ที่ได้:

- นักเรียนมีความรู้และทักษะด้านการทำเกษตรผสมผสาน
- แปลงเกษตรของนักเรียนมีผลผลิตที่หลากหลาย
- นักเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
- เกิดการเรียนรู้แบบองค์รวม ส่งเสริมทักษะชีวิตและความรับผิดชอบ
- สร้างความมั่นคงทางอาหารในชุมชน

กิจกรรมในแปลงเกษตร:

- นักเรียนปลูกผักสวนครัว เช่น ผักบุ้ง กะเพรา โหระพา ผักชี ฯลฯ
- นักเรียนปลูกไม้ผล เช่น มะม่วง มะละกอ มะนาว กล้วย ฯลฯ
- นักเรียนเลี้ยงสัตว์ เช่น ไก่ไข่ ปลา ฯลฯ
- นักเรียนทำปุ๋ยหมักชีวภาพจากเศษวัสดุเหลือใช้
- นักเรียนจำหน่ายผลผลิตจากแปลงเกษตร

การนำองค์ความรู้การทำเกษตรผสมผสานมาประยุกต์ใช้กับแปลงเกษตรของนักเรียน ส่งผลดีต่อนักเรียน โรงเรียน และชุมชนโดยรวม โรงเรียนบ้านดงป่าหวายจึงเป็นตัวอย่างที่ดีของการบูรณาการความรู้ด้านการเกษตรเข้ากับการศึกษา

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภออดอยหล่อ มีการสร้างภาคีเครือข่าย
ในส่วนของหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภออดอยหล่อ สำนักงานส่งเสริมเรียนรู้ระดับ
อำเภออดอยหล่อ สำนักงานเกษตรอำเภออดอยหล่อ สำนักงานประมงอำเภออดอยหล่อ สำนักงานปศุสัตว์
อำเภออดอยหล่อ สถานีพัฒนาที่ดินเชียงใหม่ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์เชียงใหม่ ศูนย์วิจัยข้าวเชียงใหม่
ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติเชียงใหม่ โดยมีทั้งการสนับสนุนงบประมาณ และโครงการต่างๆ เพื่อให้
ศพก.เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ สามารถให้เกษตรกรหรือผู้สนใจทั่วไป สามารถศึกษา หรือแลกเปลี่ยน
ให้ความรู้ได้

-ในส่วนของภาคเอกชน ได้แก่ ศพก.เครือข่าย กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ กลุ่มเครือข่ายเกษตร
อินทรีย์ pgs เป็นต้น

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

- ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านการเกษตร องค์ความรู้ ใหม่ๆ เช่น การจัดอบรม สัมมนา เวิร์คช็อป การจัดนิทรรศการ หรือการจัดทำสื่อการเรียนรู้ต่างๆ โดยมีการนำเอาเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้ในแปลงเกษตรรวมไปถึงการนำเอาภูมิปัญญาพื้นบ้านมาใช้ให้เหมาะสม
- วางแผนการดำเนินงานของศูนย์ฯ กำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และทิศทางการพัฒนาศพก.อำเภอ ดอยหล่อ รวมไปถึงการสร้างภาคีเครือข่าย ศพก.แปลงใหญ่ระดับอำเภอ ให้สามารถดำเนินงานสอดคล้องกัน แก้ไขปัญหาการทำการเกษตรในพื้นที่
- สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กร หรือบุคคลต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ฯ เป็นตัวกลางการประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ
- มีหน้าที่ประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้เกี่ยวกับศูนย์ฯและข่าวสารด้านการเกษตร ให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง เพื่อดึงดูดผู้เรียนและผู้สนใจให้เข้ามาใช้บริการ
- มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนในชุมชน โดยการสร้างบรรยากาศและโอกาสในการเรียนรู้ที่หลากหลายและเข้าถึงง่าย เกษตรกรที่มาเรียนรู้สามารถนำไปปฏิบัติในแปลงเกษตรของตนเองได้จริง

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน ความภาคภูมิใจในการดำเนินการ ศพก.อำเภอดอยหล่อ

- การพึ่งพาตนเองได้อย่างรอบด้าน เกษตรกรมีปัจจัยการดำรงชีวิตครบถ้วน ทั้งอาหาร ที่อยู่อาศัย และการประกอบอาชีพ สามารถดำรงชีพได้ด้วยตนเอง โดยลดการพึ่งพาปัจจัยภายนอก
- ลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ เกษตรทฤษฎีใหม่ช่วยให้เกษตรกรมีน้ำเก็บไว้ใช้ในหน้าแล้ง สำหรับเพาะปลูกพืชที่หลากหลาย ลดความเสี่ยงจากการขาดน้ำ และภัยธรรมชาติอื่นๆ และสามารถเพาะปลูกพืชได้เหมาะสมท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง
- มีรายได้เพิ่มและมั่นคง ผลผลิตส่วนเกินจากที่เก็บไว้ใช้ในครัวเรือน สามารถนำไปขายเพื่อเพิ่มรายได้ ทำให้ฐานะมั่นคงขึ้น และสามารถนำไปสู่การพัฒนาใน ขั้นที่ ๓ ของทฤษฎีใหม่ เพื่อสร้างธุรกิจและพัฒนาคุณภาพชีวิต
- การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การแบ่งสรรพื้นที่อย่างเหมาะสม ทั้งการขุดสระน้ำ ทำนา ปลูกพืชไร่และพืชสวน ช่วยให้ที่ดินมีมูลค่าสูงสุดและไม่ถูกปล่อยทิ้งร้าง
- สร้างชุมชนที่เข้มแข็ง เกษตรทฤษฎีใหม่สนับสนุนการรวมกลุ่มในขั้นที่สอง เพื่อทำกิจกรรมการผลิต การตลาด การจัดการร่วมกัน รวมถึงด้านสวัสดิการและพัฒนาสังคม
- เป็นแบบอย่างที่ดี การเป็นเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ถือเป็นความภาคภูมิใจที่ได้เป็นแบบอย่างให้เกษตรกรคนอื่นๆ และเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จะส่งเสริมความเป็นผู้นำเกษตรกรต้นแบบที่เสียสละ มีจิตอาสา ประสานงาน และมีวิสัยทัศน์ รวมถึงคณะกรรมการที่มุ่งมั่น สามัคคี และเสียสละ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสมาชิกในชุมชน ให้ความร่วมมืออย่างดีในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเกษตรที่ตรงกับความต้องการของพื้นที่ องค์ประกอบหลักที่ศพก.

เกษตรกรต้นแบบ:

- เสียสละ พร้อมแบ่งปันสถานที่และที่ดินเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้
- จิตอาสา มีใจเสียสละเพื่อชุมชนและส่วนรวม การเป็นอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน อาสา ประมง อาสาปศุสัตว์ หมอдин ครัวบุญชีอาสา
- ประสานงาน สามารถประสานงานกับชุมชนและหน่วยงานต่างๆ ได้
- มีวิสัยทัศน์ มองเห็นประโยชน์ส่วนรวม

การขับเคลื่อนงาน:

- การทำงานร่วมกัน คณะกรรมการ ศพก. จะร่วมวางแผนและประสานงานกับหน่วยงาน ภาครัฐและเอกชน
- ความร่วมมือ: สมาชิกในชุมชนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม
- การแก้ปัญหาที่ตรงจุด ศพก. จะแก้ปัญหาให้สมาชิกได้อย่างเป็นรูปธรรมและตรงกับความ ต้องการ

ปัจจัยความสำเร็จของ ศพก.:

- ฐานข้อมูลและองค์ความรู้ ต้องมีข้อมูลฐานเรียนรู้และองค์ความรู้ที่ตรงกับสภาพพื้นที่และความต้องการของเกษตรกร
- หลักสูตรที่ใช้งานได้จริง หลักสูตรการเรียนรู้ต้องชัดเจน นำไปปฏิบัติได้จริง และเกษตรกร ยอมรับ.
- ความพร้อมของบุคลากร: คณะกรรมการ เจ้าหน้าที่ และเกษตรกรต้องมีความพร้อมและ เข้มแข็งในการขับเคลื่อน ศพก.
- การสนับสนุนจากภาคี หน่วยงานภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนให้คำแนะนำอย่าง ต่อเนื่อง
- ๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

ศพก.อำเภอต๋อยหล่อ มีการเสียสละในการแบ่งปันสถานที่เพื่อให้เกษตรกรได้มาเรียนรู้ เป็นสถานที่อบรมเกษตรกร สถานที่ดูงาน โดยที่เกษตรกรต้นแบบจะต้องมีองค์ความรู้ที่สามารถ เป็นวิทยากร อีกทั้งยังเป็นแหล่งที่ทำการทดสอบเพาะปลูกพืช หรือกิจกรรมเกษตร รวมไปถึงการ นำองค์ความรู้ต่างๆที่ประสบความสำเร็จมาเผยแพร่ต่อเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในพื้นที่ของตนเอง เนื่องจากพื้นที่บพที่มี ความคล้ายคลึงกัน

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

การนำองค์ความรู้ที่ได้จากการอบรมด้านการเกษตรทุกด้าน มาทำงานประสบความสำเร็จ และพร้อมที่จะเผยแพร่ให้เกษตรกรในพื้นที่ได้ทำตาม เพื่อให้เกษตรกรมีชีวิตความอยู่ที่ดีขึ้น มีความหวังและรักอาชีพเกษตรกร

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

- ว่าที่ร้อยตรีชัชวาลย์ ศรีอุบล นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ รักษาการฯ เกษตรอำเภอหาดใหญ่
- นางสาวพัชรินทร์ ชาวแซ่คึด นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
- นางสาวนิดาภรณ์ นະที นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
- นางเพ็ญพร ศรีอุบล นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

๑) แผนภูมิกระดูกปลา (Fishbone diagram) การใช้แผนภูมิกระดูกปลาเพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา โดยการระบุ "ปัญหา" หรือ "ผลกระทบ" ไว้ที่หัวปลา จากนั้นจึงแจกแจง "สาเหตุหลัก" "สาเหตุรอง" และ "สาเหตุย่อย" เป็นก้างปลา แตกแขนงออกไป โดยมักจัดหมวดหมู่สาเหตุหลัก เช่น คน (Man) เครื่องจักร (Machine) วิธีการ (Method) วัตถุดิบ (Material) สภาพแวดล้อม (Environment) และการวัดผล (Measurement) เพื่อให้เห็นภาพรวมของปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อปัญหา นำไปสู่การหาแนวทางแก้ไขปัญหามาตรังจุดและยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการใช้แผนภูมิกระดูกปลา

- ค้นหาสาเหตุของปัญหาที่แท้จริง (Root Cause Analysis) เพื่อทำความเข้าใจว่าอะไรคือต้นตอของปัญหาที่ซ่อนอยู่ ไม่ใช่เพียงแค่แก้ไขอาการที่ปรากฏ
- วิเคราะห์กระบวนการ ช่วยให้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุต่างๆ ที่ส่งผลต่อปัญหาในภาพรวม ทำให้มองเห็นปัญหาเฉพาะในพื้นที่ของตนเองได้ชัดเจนขึ้น
- สนับสนุนการระดมสมอง เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ทุกคนในทีมร่วมกันเสนอแนวคิด วิเคราะห์ปัญหา และสร้างข้อตกลงร่วมกันในการแก้ไข

๒) SWOT เป็นเครื่องมือวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ที่ใช้ในการประเมินสถานการณ์ของธุรกิจ องค์กร หรือโครงการ โดยพิจารณาปัจจัยภายในและภายนอก. การวิเคราะห์ SWOT ช่วยให้เข้าใจสถานะปัจจุบันขององค์กรและวางแผนกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาหรือรับมือกับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

Strengths (จุดแข็ง) ลักษณะหรือคุณสมบัติของศวก.ที่ทำให้ได้เปรียบ.

Weaknesses (จุดอ่อน) ลักษณะหรือคุณสมบัติของศวก. ที่ทำให้เสียเปรียบ.

Opportunities (โอกาส) ปัจจัยภายนอกที่ ศวก.สามารถใช้ประโยชน์ได้.

Threats (อุปสรรค) ปัจจัยภายนอกที่อาจเป็นอันตรายหรือสร้างปัญหาให้กับ ศวก.

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

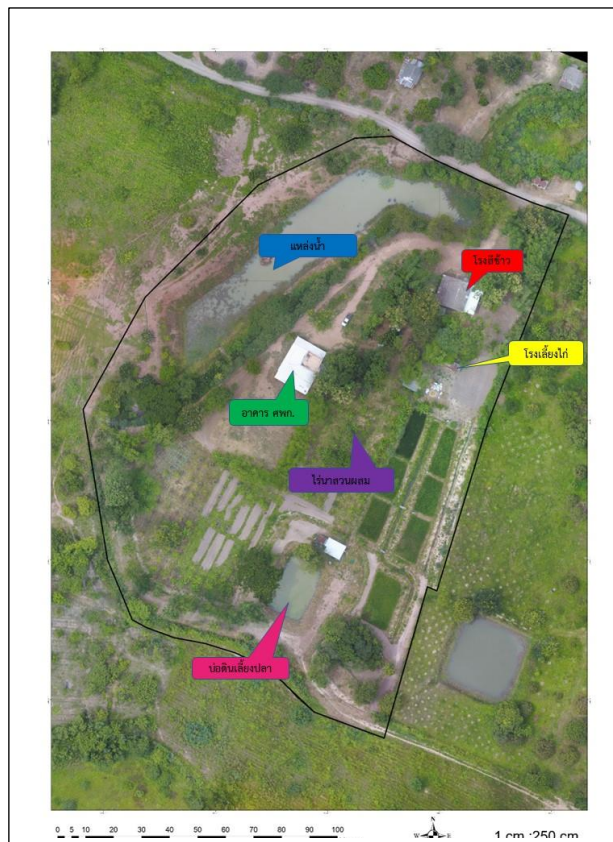
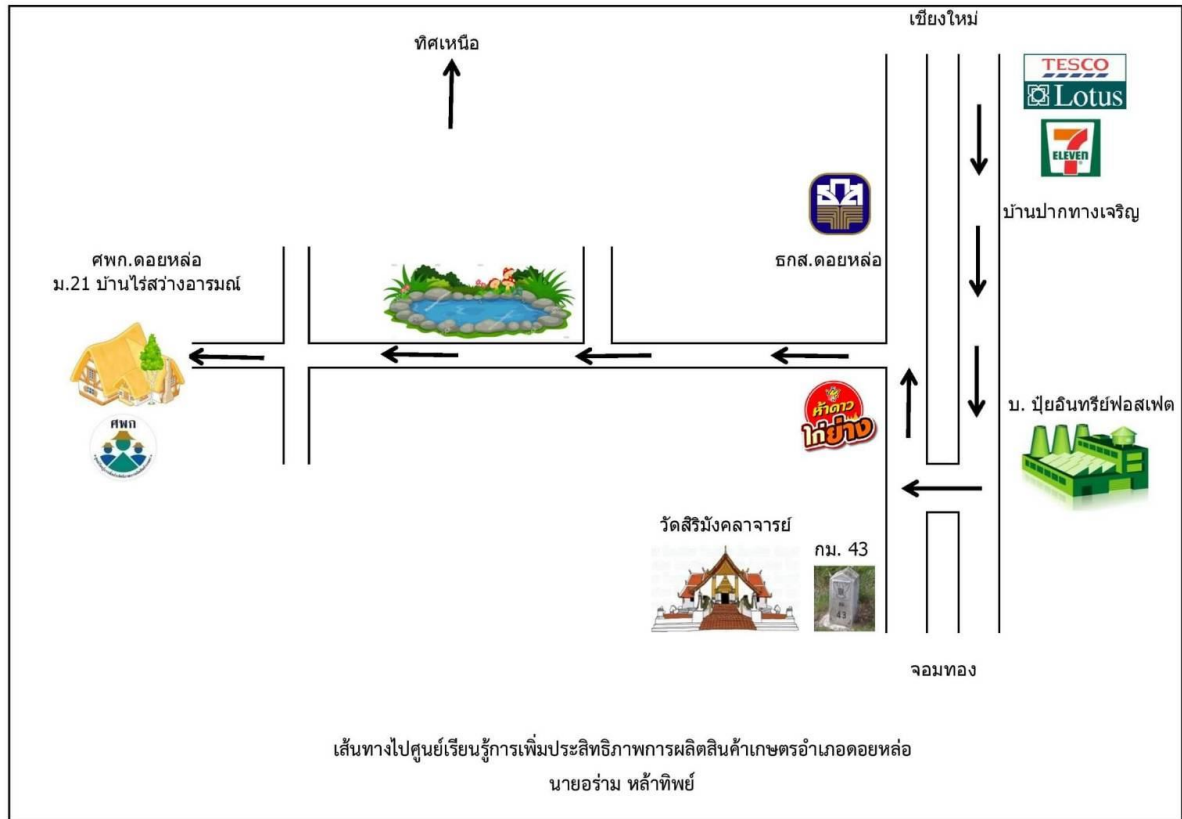
- การถอดบทเรียนบางกิจกรรมมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูล การคิดต้นทุนและรายได้จากตลาดเคลื่อนเนื่องจากกิจกรรมยังไม่เสร็จสิ้น และอยู่ระหว่างการดำเนินการ
- บางกิจกรรมของการทำการเกษตรในแต่ละปี ราคาผลผลิตไม่แน่นอน รวมไปถึงราคาต้นทุนการผลิตที่เปลี่ยนแปลงไป

*****หมายเหตุ** ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาคผนวก

แผนที่แสดงที่ตั้งศพก.ดอยหล่อ

ศูนย์เครือข่าย ศพก. อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่

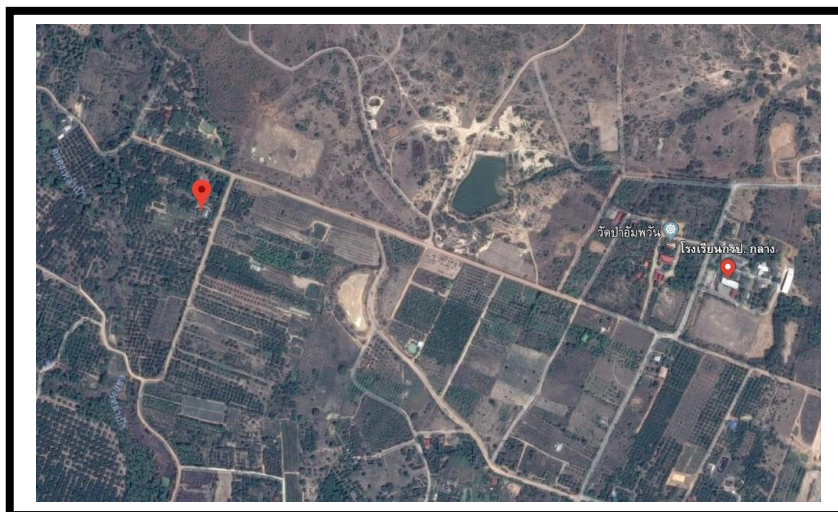
๑. ชื่อศูนย์ : ผักหวานป่าในสวนลำไย ตำบลดอยหล่อ ด อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่

ประเภทศูนย์เครือข่าย : ผลิตพืช

สถานที่ตั้ง : หมู่ ๑๘ ตำบลดอยหล่อ อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่

พิกัด : โชน ๔๗ X = ๔๗๘๑๑๙ , Y = ๒๐๔๖๘๓๒

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อประธานศูนย์เครือข่าย : นายวิโรจน์ พรหมปัญญา

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๖ - ๑๑๕๑๑๔๔

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย : การปลูกผักหวานป่าในสวนลำไย , ปลูกผักสวนครัวแบบเศรษฐกิจพอเพียง

การนำไปใช้ประโยชน์ : การใช้พื้นที่ในสวนลำไยปลูกผักหวานและพืชผักต่าง ๆ แบบผสมผสาน

หลักสูตรการเรียนรู้ : ๑. การปลูกผักหวานป่า

๒. การปลูกผักสวนครัวแบบเศรษฐกิจพอเพียง

ฐานการเรียนรู้ ที่ ๑ การปลูกผักหวานป่า

ฐานการเรียนรู้ ที่ ๒ การปลูกผักสวนครัว

แปลงเรียนรู้

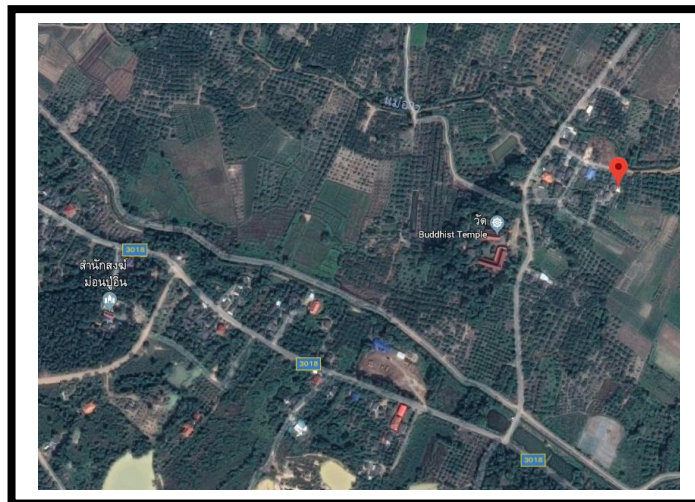
๒. ชื่อศูนย์ : วิทยาลัยชุมชนเกษตรกรรมผักเชียงดาบ้านศรีแดนเมือง ตำบลยางคราม อำเภอดอยหล่อ
จังหวัดเชียงใหม่

ประเภทศูนย์เครือข่าย : แปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

สถานที่ตั้ง : หมู่ ๖ ตำบลยางคราม อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่

พิกัด : โชน ๔๗ X = ๔๘๐๕๙๖ , Y = ๒๐๕๓๕๒๖

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อประธานศูนย์เครือข่าย : นายสมศักดิ์ บุญมาวัน

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๘ - ๔๐๐๗๔๖๐

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย : การผลิตชาผักเชียงดา

การนำไปใช้ประโยชน์ : การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์

หลักสูตรการเรียนรู้ : การผลิตชาผักเชียงดา

ฐานการเรียนรู้ ที่ ๑ การผลิตชาผักเชียงดา

ฐานการเรียนรู้ ที่ ๒ การดูแลรักษาแปลงผักเชียงดา

แปลงเรียนรู้

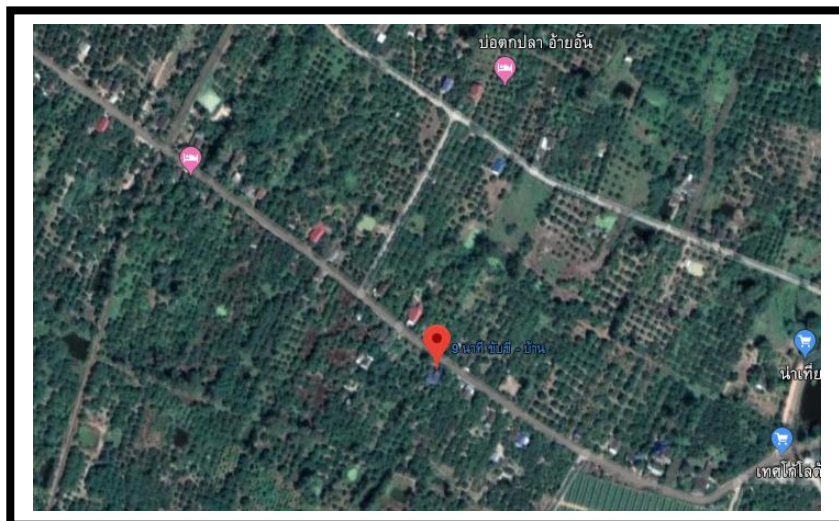
๓.ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้สมุนไพรพื้นบ้าน ตำบลดอยหล่อ อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่

ประเภทศูนย์เครือข่าย : ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง / เกษตรทฤษฎีใหม่ / เกษตรผสมผสาน

สถานที่ตั้ง : หมู่ ๒๑ ตำบลดอยหล่อ อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่

พิกัด : โชน ๔๗ X = ๔๗๗๒๖๑ , Y = ๒๐๔๔๔๗๘

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อประธานศูนย์เครือข่าย : นายสมพงษ์ อินทรชัย

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๕ - ๗๒๔๕๒๐๗

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย : การปลูกสมุนไพรพื้นบ้าน , การแปรรูปสมุนไพรเป็นยารักษาโรค

การนำไปใช้ประโยชน์ : การใช้พื้นที่ในสวนปลูกสมุนไพร เป็นแหล่งเรียนรู้สมุนไพรพื้นบ้าน ให้ผู้ที่สนใจได้มาศึกษา และแปรรูปสมุนไพรพื้นบ้านเป็นยารักษาโรค บรรเทาอาการเจ็บป่วยต่างๆ เป็นภูมิปัญญาพื้นบ้าน

หลักสูตรการเรียนรู้ : ๑. การปลูกสมุนไพรพื้นบ้าน

๒. การแปรรูปสมุนไพรเป็นยารักษาโรค

ฐานการเรียนรู้ ที่ ๑ การปลูกสมุนไพรพื้นบ้าน

ฐานการเรียนรู้ ที่ ๒ การแปรรูปสมุนไพร

แปลงเรียนรู้

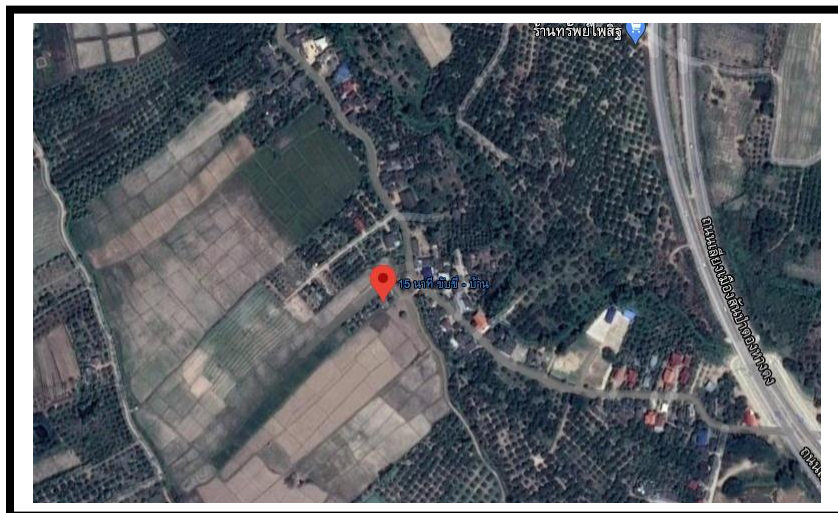
๔. ชื่อศูนย์ : การเลี้ยงแพะและเกษตรผสมผสาน ตำบลยางคราม อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่

ประเภทศูนย์เครือข่าย : ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน

สถานที่ตั้ง : หมู่ ๗ ตำบลยางคราม อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่

พิกัด : โชน ๔๗ X = ๔๘๓๗๔๔ , Y = ๒๐๕๐๖๔๗

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อประธานศูนย์เครือข่าย : นายพันธ์ ใจยา

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๘ - ๑๓๗๘๘๔๖

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย : การเลี้ยงแพะ, การทำเกษตรผสมผสาน

การนำไปใช้ประโยชน์ : การเลี้ยงแพะ , การทำการเกษตรแบบผสมผสาน

หลักสูตรการเรียนรู้ : ๑. การเลี้ยงแพะ

๒. การทำเกษตรผสมผสาน

ฐานการเรียนรู้ ที่ ๑ การเลี้ยงแพะ

ฐานการเรียนรู้ ที่ ๒ การทำเกษตรผสมผสาน

แปลงเรียนรู้

๕. ชื่อศูนย์ : ลำ

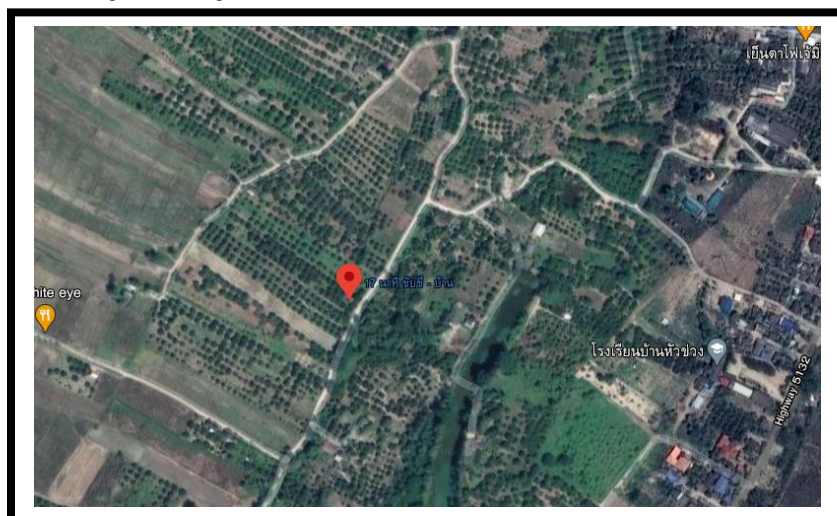
หล

ประเภทศูนย์เครือข่าย : ผลิตพืช

สถานที่ตั้ง : หมู่ ๖ ตำบลสองแคว อำเภอคอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่

พิกัด : โซน ๔๗ X = ๔๘๒๗๐๒ , Y = ๒๐๔๔๕๗๔

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อประธานศูนย์เครือข่าย : นายทองคำ จันทร์มาลี

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๖ - ๑๘๔๔๒๙๕

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย : การปลูกลำไย, การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ

การนำไปใช้ประโยชน์ : การปลูกลำไยนอกฤดู , การตัดแต่งกิ่ง และการใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพปรับปรุงดิน

หลักสูตรการเรียนรู้ : ๑. การทำลำไยนอกฤดู

๒. การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ

ฐานการเรียนรู้ ที่ ๑ การทำลำไยนอกฤดู

ฐานการเรียนรู้ ที่ ๒ การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ

แปลงเรียนรู้

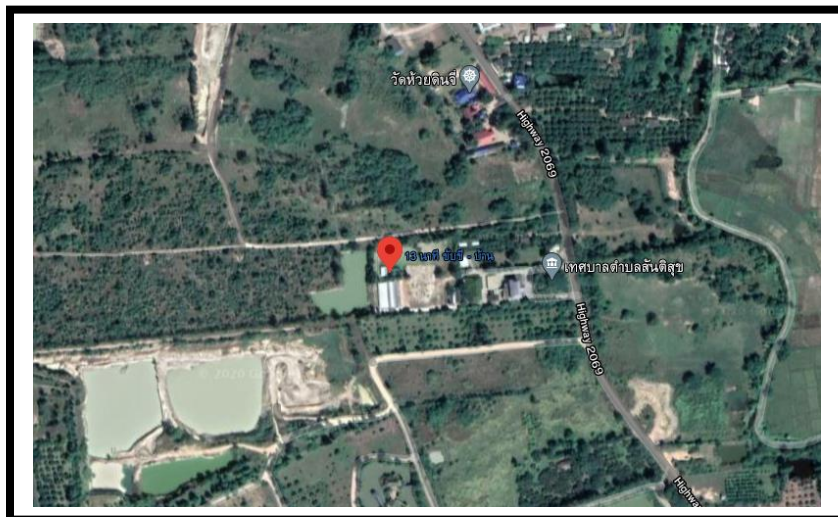
๖. ชื่อศูนย์ : การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ ตำบลสันติสุข อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่

ประเภทศูนย์เครือข่าย : ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน

สถานที่ตั้ง : หมู่ ๕ ตำบลสันติสุข อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่

พิกัด : โชน ๔๗ X = ๔๘๐๙๑๗ , Y = ๒๐๔๘๗๕๓

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อประธานศูนย์เครือข่าย : นายจันทร์ทิพย์ ศรีวิชัย

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๔ - ๓๖๕๕๖๕๑

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย : การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ การทำเกษตรผสมผสาน

การนำไปใช้ประโยชน์ : การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ การทำเกษตรผสมผสาน

หลักสูตรการเรียนรู้ : ๑. การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ

๒. การทำเกษตรผสมผสาน

ฐานการเรียนรู้ ที่ ๑ การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ

ฐานการเรียนรู้ ที่ ๒ การทำเกษตรผสมผสาน

แปลงเรียนรู้

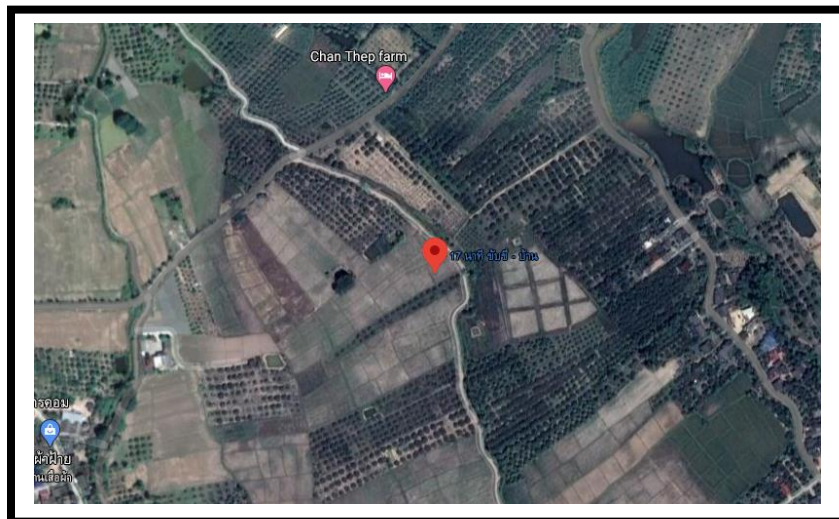
๗. ชื่อศูนย์ : การปลูกข้าวปลอดภัย ตำบลยางคราม อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่

ประเภทศูนย์เครือข่าย : ผลิตพืช

สถานที่ตั้ง : หมู่ ๓ ตำบลยางคราม อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่

พิกัด : โซน ๔๗ X = ๔๘๓๓๑๘ , Y = ๒๐๕๐๙๘๓

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อประธานศูนย์เครือข่าย : นายเชาวลิต กรรมใจ

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๙๒ - ๑๘๗๕๕๙

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย : การปลูกข้าวปลอดภัย , การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

การนำไปใช้ประโยชน์ : การปลูกข้าวปลอดภัย , การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

หลักสูตรการเรียนรู้ : ๑. การปลูกข้าวปลอดภัย
๒. การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

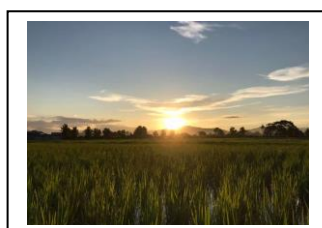
ฐานการเรียนรู้ ที่ ๑ การปลูกข้าวปลอดภัย

ฐานการเรียนรู้ ที่ ๒ การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

แปลงเรียนรู้

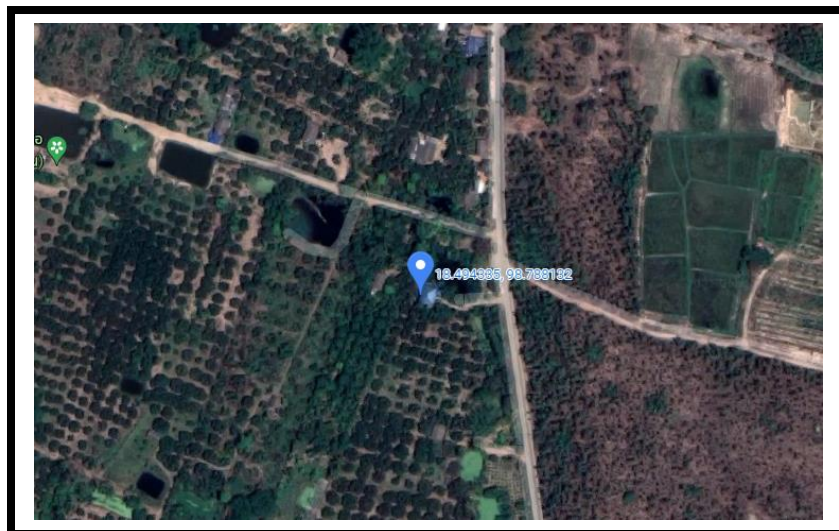
๘. ชื่อศูนย์ : การเกษตรผสมผสานบ้านไร่สว่างอารมณ์ ตำบลดอยหล่อ อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่

ประเภทศูนย์เครือข่าย : ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรผสมผสาน

สถานที่ตั้ง : หมู่ ๒๑ ตำบลดอยหล่อ อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่

พิกัด : โชน ๔๗ X = ๔๗๗๖๓๗ , Y = ๒๐๔๔๘๙๑

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อประธานศูนย์เครือข่าย : นายบุญพบ ทองโอิน

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๒ - ๘๘๒๙๔๕๗

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย : การปลูกกาแฟในสวนลำไย , การเลี้ยงปลาในบ่อดิน

การนำไปใช้ประโยชน์ : การปลูกกาแฟในสวนลำไย, การแปรรูปเมล็ดกาแฟ และการเลี้ยงปลาในบ่อดิน

หลักสูตรการเรียนรู้ : ๑. การปลูกกาแฟในสวนลำไย

๒. การแปรรูปเมล็ดกาแฟ

ฐานการเรียนรู้ ที่ ๑ การปลูกกาแฟในสวนลำไย

ฐานการเรียนรู้ ที่ ๒ การแปรรูปเมล็ดกาแฟ

แปลงเรียนรู้

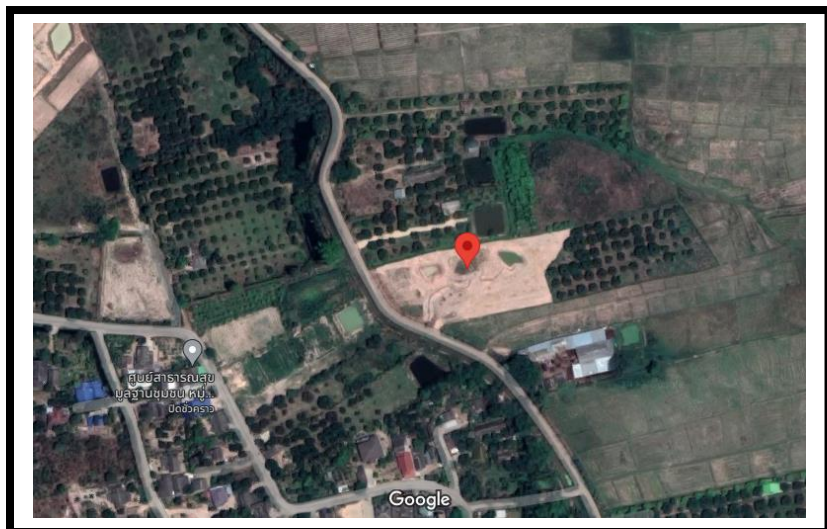
๑๐. ชื่อศูนย์ : การเกษตรผสมผสานบ้านหนองเหียง ตำบลสันติสุข อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่

ประเภทศูนย์เครือข่าย : ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรผสมผสาน

สถานที่ตั้ง : หมู่ ๒ ตำบลสันติสุขอำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่

พิกัด : โชน ๔๗ X = ๔๘๒๒๗๙ , Y = ๒๐๔๘๓๖๑

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อประธานศูนย์เครือข่าย : นายเฉลิม ปันชัย

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๙๙ - ๖๙๔๔๔๑๗

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย : การปลูกไม้ผล , การปลูกพืชผัก , เกษตรผสมผสาน

การนำไปใช้ประโยชน์ : การปลูกไม้ผลพืชผักตามแนวเกษตรผสมผสาน , โคกหนองนา

หลักสูตรการเรียนรู้ : ๑. การทำเกษตรผสมผสาน

๒. การเลี้ยงปลาในบ่อดิน

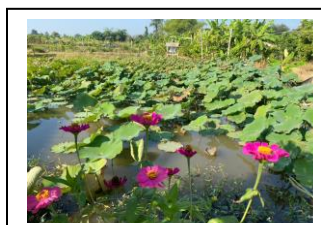
ฐานการเรียนรู้ ที่ ๑ การทำเกษตรผสมผสาน

ฐานการเรียนรู้ ที่ ๒ การเลี้ยงปลาในบ่อดิน

แปลงเรียนรู้

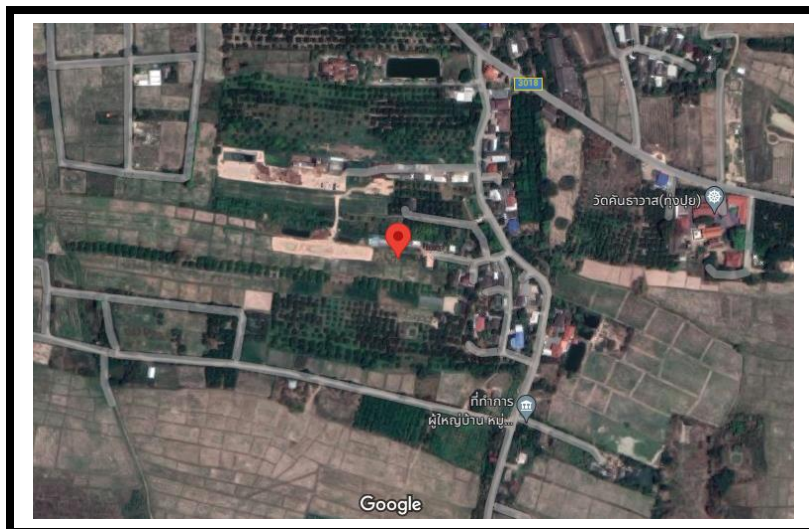
๑๑. ชื่อศูนย์ : การเกษตรผสมผสานบ้านทุ่งปุย ตำบลสันติสุข อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่

ประเภทศูนย์เครือข่าย : ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรผสมผสาน

สถานที่ตั้ง : หมู่ ๓ ตำบลสันติสุข อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่

พิกัด : โชน ๔๗ X = ๔๘๓๕๖๗ , Y = ๒๐๔๘๖๔๘

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อประธานศูนย์เครือข่าย : นายจรูญ ทานวล

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๑ - ๑๖๔๐๘๑๑

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย : การปลูกไม้ผลพืชผัก , การทำเกษตรผสมผสาน

การนำไปใช้ประโยชน์ : การปลูกผักสวนครัวในพื้นที่จำกัด , การทำเกษตรผสมผสาน

หลักสูตรการเรียนรู้ : ๑. การทำเกษตรผสมผสาน

๒. การเลี้ยงปลาในบ่อดิน

ฐานการเรียนรู้ ที่ ๑ การทำเกษตรผสมผสาน

ฐานการเรียนรู้ ที่ ๒ การเลี้ยงปลาในบ่อดิน

แปลงเรียนรู้

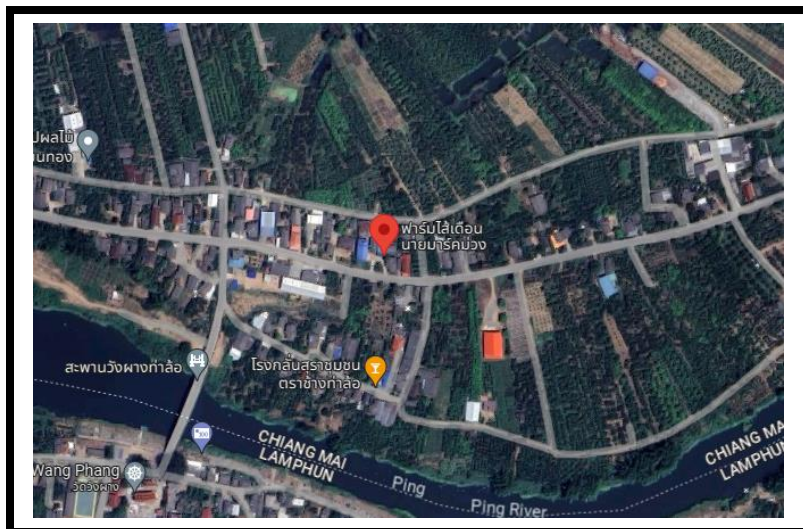
๑๒. ชื่อศูนย์ : การเกษตรผสมผสานบ้านท่าล้อ ตำบลดอยหล่อ อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่

ประเภทศูนย์เครือข่าย : ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรผสมผสาน

สถานที่ตั้ง : หมู่ ๑๙ ตำบลดอยหล่อ อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่

พิกัด : โซน ๔๗ X = ๔๗๔๗๑๘ , Y = ๒๐๓๘๕๓๔

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อประธานศูนย์เครือข่าย : นายธัช วานม่วง

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๐ - ๔๔๑๑๙๙๒

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย : การเลี้ยงไส้เดือนดิน , การปลูกพืชผสมผสาน

การนำไปใช้ประโยชน์ : การใช้ปุ๋ยมูลไส้เดือน , การปลูกพืชผสมผสาน

หลักสูตรการเรียนรู้ : ๑. การเลี้ยงไส้เดือนดิน

๒. การปลูกพืชผสมผสาน

ฐานการเรียนรู้ ที่ ๑ การเลี้ยงไส้เดือนดิน

ฐานการเรียนรู้ ที่ ๒ การปลูกพืชผสมผสาน

แปลงเรียนรู้

จังหวัดเชียงใหม่

ขอมอบโล่ประกาศเกียรติคุณนี้เพื่อแสดงว่า

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่

นายอร่าม หล้าทิพย์ เกษตรกรต้นแบบ

รางวัลชนะเลิศ

การประกวดศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ดีเด่น ระดับจังหวัด ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗

ขอจงมีความสุขความเจริญตลอดไป

(นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร)

ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่

CS สแกนด้วย CamScanner

